

Bruxelles, 14.3.2018
COM(2018) 251 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Adaptarea politicii comune în domeniul vizelor la noile provocări

1. INTRODUCERE

Politica comună a UE în domeniul vizelor¹ este o componentă esențială a acquis-ului Schengen și una dintre cele mai valoroase realizări ale integrării UE. Politica în domeniul vizelor este și ar trebui să rămână un instrument care facilitează turismul și afacerile, prevenind în același timp riscurile în materie de securitate și riscul de migrație neregulamentară către UE.

Cu toate că principiile fundamentale ale procesului de eliberare a vizelor nu au fost revizuite de la intrarea în vigoare a Codului de vize² în 2010 și a Sistemului de informații privind vizele³ în 2011, contextul în care se aplică politica în domeniul vizelor s-a schimbat radical. Provocările în materie de migrație și securitate din ultimii ani au reorientat dezbaterile politice referitoare la spațiul fără controale la frontierele interne, în general, și referitoare la politica în domeniul vizelor, în special, către o reevaluare a echilibrului dintre migrație, pe de o parte, și preocupările legate de securitate, considerațiile economice și relațiile externe generale, pe de altă parte.

În același timp, progresele tehnologice importante care au loc oferă noi oportunități pentru facilitarea procesului de prelucrare a cererilor de vize atât pentru solicitanți, cât și pentru consulate. De-a lungul anilor politica în domeniul vizelor a devenit tot mai importantă în cadrul relațiilor externe ale UE.

Din toate aceste motive, este timpul ca politica comună în domeniul vizelor să fie reevaluată, adaptând-o la provocările și oportunitățile actuale și asigurându-se, totodată, că aceasta își atinge cele două obiective principale: facilitarea călătoriilor în scopuri legitime și abordarea migrației neregulate și a amenințărilor la adresa securității.

În 2014, Comisia a propus o reformare a Codului de vize⁴, menită, în principal, să faciliteze și mai mult deplasările persoanelor care călătoresc legal. Cu toate acestea, negocierile nu au avansat din cauza pozițiilor divergente ale Parlamentului European și Consiliului. Între timp, provocările tot mai mari legate de securitate și migrație au făcut ca unele aspecte din propunerea de reformare să nu mai fie de actualitate. Prin urmare, Comisia a decis să retragă propunerea de reformare și să prezinte o nouă propunere specifică de modificare a Codului de vize.

Noua propunere de modificare a Codului de vize, care este prezentată astăzi împreună cu prezenta comunicare, este destinată să actualizeze procedurile de eliberare a vizelor astfel încât acestea să răspundă mai bine noii situații în materie de migrație și de securitate, inclusiv printr-o abordare coordonată a politicii în domeniul vizelor și a cooperării în ceea ce privește readmisia. De asemenea, propunerea va aborda o serie de deficiențe ale normelor actuale, în scopul de a facilita, pentru persoanele care călătoresc legal, obținerea unei vize de călătorie în

---

¹ Politica comună a vizelor constă într-un set de norme armonizate care reglementează diferite aspecte: (i) lista comună a țărilor ai căror cetățeni au nevoie de viză pentru a călători în UE și lista comună a țărilor ai căror cetățeni sunt scutiți de această obligație; (ii) Codul de vize care stabilește procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de scurtă ședere; (iii) modelul uniform pentru autocolantul de viză și (iv) Sistemul de informații privind vizele (VIS), în care sunt înregistrate toate cererile de viză și deciziile statelor membre, inclusiv datele cu caracter personal, fotografiile și amprentele digitale ale solicitanților.

² Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize), JO L 243, 15.9.2009, p. 1.

³ Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 (Regulamentul VIS), JO L 218, 13.8.2008, p. 60.

⁴ COM(2014) 164 din 1.4.2014.

UE. Noua propunere preia, de asemenea, unele aspecte utile din propunerea retrasă privind reformarea Codului de vize. Printre acestea se numără dispozițiile care acordă solicitanților de viză o mai mare flexibilitate în ceea ce privește cererile de viză și cele care asigură o mai bună organizare a activității consulatelor.

Pe lângă expunerea principalelor aspecte ale propunerii de modificare a Codului de vize, prezenta comunicare stabilește și obiectivele care trebuie abordate în cadrul modificărilor Sistemului de informații privind vizele, ce vor fi prezentate mai târziu, în cursul primăverii, după finalizarea studiilor tehnice și a evaluării impactului, aflate în desfășurare.

Concomitent cu crearea noilor sisteme de gestionare a securității, a frontierelor și a migrației, precum Sistemul de intrare/ieșire (EES)⁵, recent adoptat, care, printre altele, permite efectuarea unor verificări mai temeinice privind respectarea condițiilor de acordare a vizelor, și Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS)⁶, propus de Comisie, se pun bazele unei politici în domeniul vizelor care să fie mai bine pregătită pentru a răspunde provocărilor legate de securitate și de migrație. Această abordare va fi consolidată în continuare prin propunerea privind interoperabilitatea⁷, care vizează îmbunătățirea capacității sistemelor de informații ale UE în domeniul gestionării frontierelor, a securității și a migrației de a face schimb de date și de informații.

În cele din urmă, comunicarea privește spre viitor prin examinarea modului în care se poate asigura o mai bună sinergie între politica UE în domeniul vizelor și relațiile externe ale UE și prin lansarea unei dezbateri referitoare la digitalizarea procesului de prelucrare a cererilor de viză.

2. OBIECTIVE GLOBALE

Propunerea prezentată astăzi modifică mai multe dispoziții ale Codului de vize. Obiectivul general al acestor modificări este de a consolida politica în domeniul vizelor, astfel încât aceasta să devină un instrument mai eficace, menit să răspundă provocărilor sporite în materie de migrație și de securitate cu care se confruntă UE. De asemenea, propunerea va garanta facilitarea prelucrării cererilor de viză pentru persoanele care călătoresc legal și care contribuie la creșterea economică a UE sau la dezvoltarea sa socială și culturală.

În ceea ce privește obiectivul general de a răspunde provocărilor legate de migrație, acesta va fi atins prin intermediul unei noi abordări care reunește politica în domeniul vizelor și cooperarea cu țările terțe în materie de readmisie (a se vedea secțiunea 3.1). Stabilirea unor norme obligatorii pentru eliberarea vizelor cu intrări multiple poate contribui, de asemenea, în mod indirect, la realizarea acestui obiectiv (a se vedea secțiunea 3.3).

Securitatea procesului de prelucrare a cererilor de viză va fi consolidată, în special prin propunerea de revizuire a Sistemului de informații privind vizele (VIS), care va fi prezentată mai târziu în cursul primăverii (a se vedea capitolul 4). Propunerea de revizuire a VIS va urmări, de asemenea, să valorifice pe deplin abordarea interoperabilității. Interoperabilitatea este extrem de importantă pentru îmbunătățirea în continuare a datelor de care dispun funcționarii consulari atunci când evaluează o cerere de viză. Aceasta, la rândul său, le va permite să identifice mai ușor persoanele care ar putea prezenta un risc în materie de securitate sau de migrație neregulamentară și ale căror cereri de viză ar trebui să fie respinse.

---

⁵ EES a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2017/2266 al Parlamentului European și al Consiliului, adoptat la 30.11.2017.

⁶ COM(2016) 731 din 16.11.2016.

⁷ COM(2017) 793 din 12.12.2017.

În aceeași ordine de idei, interoperabilitatea va facilita identificarea călătorilor de bună-credință, în cazul cărora procedurile de eliberare a vizelor ar putea fi simplificate.

3. MODIFICAREA CODULUI DE VIZE

3.1. Coordonarea politicii în domeniul vizelor și a politicii de returnare

În ultimii ani s-a acordat o atenție mult mai mare obiectivelor Codului de vize privind prevenirea riscurilor în materie de migrație neregulamentară și de securitate. Unul dintre principalii factori de atracție pentru fluxurile de migrație neregulamentară către UE este faptul că statele membre întâmpină mari dificultăți în ceea ce privește returnarea în țările de origine a migranților aflați în situație neregulamentară care au fost reținuți, din cauza lipsei de cooperare din partea autorităților țărilor respective atunci când se pune problema să se dea curs cererilor de readmisie adresate de statele membre.

În acest context, s-a solicitat ca politica în domeniul vizelor să joace un rol mai eficace în cadrul cooperării UE cu țările terțe, în special în ceea ce privește gestionarea migrației, având totodată în vedere faptul că o anumită parte a migranților aflați în situație neregulamentară care trebuie să fie returnați au intrat în mod legal în UE obținând vize al căror termen de valabilitate a expirat. În consecință, Consiliul European din iunie 2017 a solicitat „reevaluarea politicii în domeniul vizelor față de țări terțe, după necesități”, ca mijloc de realizare a unor progrese reale în cadrul politicilor în materie de returnare și de readmisie.

Din aceste considerente, Comisia propune un cadru pentru stabilirea unor condiții mai stricte de prelucrare a cererilor de viză în cazurile în care o țară terță nu cooperează în mod satisfăcător în ceea ce privește readmisia. În acest context, vor fi luate în considerare și relațiile globale ale UE cu țara terță în cauză.

3.2. Revizuirea taxei de viză

Taxa de viză standard nu a fost revizuită din 2006. Comisia propune o majorare a taxei de viză menită să contribuie la prelucrarea eficace a numărului tot mai mare de cereri de viză și să le permită statelor membre să mențină niveluri adecvate de personal consular, astfel încât cererile de viză să poată fi prelucrate mai rapid⁸. Majorarea taxei este justificată pentru a acoperi cheltuielile cu personalul (atât cu personalul expatriat, cât și cu personalul angajat la nivel local), cu clădirile, cu echipamentele, cu formarea personalului și cu dezvoltarea și întreținerea sistemelor informatice.

Majorarea taxei de viză este, de asemenea, necesară pentru: (i) îmbunătățirea eficacității prelucrării cererilor de viză în ceea ce privește detectarea riscurilor în materie de securitate și de migrație neregulamentară; (ii) modernizarea suplimentară a echipamentelor și a programelor informatice ale statelor membre și (iii) asigurarea unor proceduri rapide și adaptate nevoilor solicitanților de viză. Această majorare ar contribui, de asemenea, la menținerea acoperirii consulare pe scară largă, peste tot în lume. În acest context, Comisia propune, de asemenea, un proces mai flexibil de revizuire a taxei de viză, în viitor.

Cu toate acestea, majorarea taxei de viză comune propusă de Comisie este moderată, în așa fel încât să rezulte o creștere adecvată a veniturilor care să le permită statelor membre să sprijine integritatea procesului de prelucrare a cererilor de viză și securitatea, fără a avea un efect descurajator asupra majorității covârșitoare a solicitanților de viză.

---

⁸ Numărul total al vizelor solicitate a crescut de la 10,2 milioane în 2009 la 15,2 milioane în 2016.

3.3. Introducerea unei abordări armonizate în ceea ce privește eliberarea vizelor cu intrări multiple cu o perioadă lungă de valabilitate

Vizele cu intrări multiple le permit persoanelor care le dețin să călătorească de mai multe ori în UE în cursul perioadei de valabilitate a vizei. Aceste călătorii frecvente contribuie în mod pozitiv la economia și prosperitatea UE, la contactele interpersonale și la schimburile culturale. Normele actuale privind vizele cu intrări multiple acordă totuși consulatelor statelor membre o marjă largă de apreciere la emiterea vizelor respective. Acest lucru poate conduce la o concurență între statele membre în ceea ce privește piețele (turistice) atractive, la acorduri sau înțelegeri bilaterale cu țări terțe și la fenomenul de „visa shopping”. Astfel de practici subminează principiile de bază ale unei politici comune în domeniul vizelor și nu sunt propice comerțului și economiei. Unul dintre motive este că oamenii de afaceri de bună credință care călătoresc frecvent în Uniune ar putea ajunge în situația de a fi nevoiți să solicite o viză de fiecare dată când trebuie să călătorească. În plus, incertitudinea cu care se confruntă solicitanții atunci când depun o cerere de viză cu intrări multiple îi poate încuraja să își falsifice cererea. Prin urmare, Comisia propune norme obligatorii pentru eliberarea vizelor cu intrări multiple, care le-ar permite solicitanților cu un istoric pozitiv în materie de vize ca atunci când depun cereri de viză succesive să obțină vize cu intrări multiple cu o durată de valabilitate care să crească treptat, de la 1 an până la maximum 5 ani.

3.4. Simplificarea procedurilor de eliberare a vizelor și facilitarea turismului pe termen scurt

În cadrul politicii în domeniul vizelor, ar trebui, de asemenea, să fie abordat obiectivul general privind facilitarea deplasărilor persoanelor care călătoresc legal. Cu privire la acest aspect, Comisia propune să se păstreze o serie de propuneri din Codul de vize reformat, menite să contribuie la simplificarea procedurilor de prelucrare a cererilor de viză. Printre acestea se numără posibilitatea de a solicita o viză cu mai mult timp înainte, completarea și semnarea pe cale electronică a formularului de cerere de viză și reducerea termenelor de luare a unei decizii cu privire la cererea de viză.

Comisia propune, de asemenea, introducerea unei anumite flexibilități pentru solicitanții de bună-credință în scopul promovării călătoriilor turistice de scurtă durată și al stimulării creșterii economice în UE. Aceasta ar însemna, de asemenea, ca statelor membre să li se permită eliberarea, la frontierele externe, în cadrul unui regim special, cu titlu temporar și în condiții stricte, de vize cu intrare unică. Vizele eliberate în cadrul acestui regim ar fi valabile numai pe teritoriul statului membru emitent, pentru o singură intrare și pentru o ședere de maximum 7 zile.

4. ASIGURAREA UNEI SECURITĂȚI SPORITE PRIN REVIZUIREA SISTEMULUI DE INFORMAȚII PRIVIND VIZELE ȘI VALORIFICAREA DEPLINĂ A INTEROPERABILITĂȚII

O altă componentă importantă a cadrului care stă la baza politicii în domeniul vizelor este Sistemul de informații privind vizele (VIS). Începând din 2011, VIS⁹ a servit drept soluție tehnologică pentru facilitarea procedurii de prelucrare a cererilor de viză și ajută autoritățile statelor membre: (i) să verifice rapid și eficace informațiile necesare referitoare la resortisanții țărilor terțe care au nevoie de viză pentru a călători în UE și (ii) să ia decizii cu privire la

---

⁹ Până în ianuarie 2018, în VIS fuseseră înregistrate peste 52 de milioane de cereri de viză și aproape 45 de milioane de amprente digitale.

cererile de viză. Sistemul de intrare/ieșire (EES), care va fi operațional începând din 2020 și care este conceput astfel încât să fie pe deplin interoperabil cu VIS, va ameliora funcționarea VIS prin furnizarea de informații privind modul de utilizare a vizelor de către resortisanții țărilor terțe și va ajuta să se stabilească dacă posesorii de viză care au călătorit deja în spațiul Schengen sunt de bună-credință.

VIS a făcut, de asemenea, parte dintr-un proces mai larg de reflecție privind interoperabilitatea sistemelor de informații. Acest proces a condus la propunerea privind interoperabilitatea care vizează asigurarea unei conlucrări mai inteligente și mai eficiente a sistemelor informatice ale UE în domeniul gestionării securității, a frontierelor și a migrației. Pilonul central al interoperabilității este reprezentat de platforma unică EES-ETIAS-VIS, care va constitui un pas important în ceea ce privește colectarea de date și schimbul de informații privind vizele, securitatea și gestionarea frontierelor și a migrației. O platformă unică de căutare (Portalul european de căutare) va permite efectuarea unei singure căutări și obținerea de rezultate din mai multe sisteme. Acest lucru va facilita, la rândul său, efectuarea unor verificări mai eficiente ale antecedentelor solicitanților de viză, contribuind astfel la sporirea securității în spațiul fără controale la frontierele interne. În acest context, viitoarea propunere de revizuire a cadrului juridic al VIS¹⁰, care urmează să fie prezentată în cursul primăverii, va include măsuri specifice de interoperabilitate, menite să sporească eficacitatea prelucrării cererilor de viză (a se vedea secțiunea 4.1). Propunerea va aborda, probabil, și alte aspecte identificate în evaluarea VIS, care a fost efectuată în 2016 (a se vedea secțiunile 4.2 și 4.3). În prezent sunt în desfășurare lucrările pregătitoare privind propunerea VIS, inclusiv studiile tehnice și o evaluare a impactului, care va analiza, de asemenea, impactul asupra drepturilor fundamentale.

4.1. Îmbunătățirea verificărilor efectuate în cadrul prelucrării cererilor de viză prin utilizarea interoperabilității

În temeiul actualelor norme, consulatele au obligația de a verifica doar în Sistemul de informații Schengen (SIS) dacă persoanele care călătoresc și care au nevoie de viză fac obiectul unei interdicții de intrare. În prezent nu există nicio obligație care să impună verificarea datelor privind solicitanții de viză în alte baze de date disponibile ale UE (precum EURODAC) sau în bazele de date ale Interpol: baza de date privind documentele de călătorie furate și pierdute (*Stolen and Lost Travel Documents – SLTD*) și baza de date privind documentele de călătorie asociate unor notificări (*Travel Documents Associated with Notices – TDAWN*)¹¹. După intrarea în vigoare a sistemului ETIAS, persoanele care nu au nevoie de viză pentru a călători în UE vor trebui să fie supuse unor verificări ale antecedentelor lor în toate bazele de date relevante ale UE.

Prin urmare, pentru a preveni mai bine riscurile în materie de securitate și de migrație, respectând, totodată, principiul necesității și al proporționalității acțiunii UE, Comisia va analiza dacă regulile privind prelucrarea cererilor de viză ar trebui să fie modificate pentru a garanta cel puțin verificări comparabile ale antecedentelor în materie de viză ale călătorilor care au nevoie de viză și ale celor care sunt scutiți de obligația de a deține o viză.

¹⁰ Revizuirea va viza următoarele acte juridice: Decizia 2004/512/CE a Consiliului din 8 iunie 2004 de instituire a Sistemului de Informații privind Vizele (*Decizia de instituire a VIS*), Decizia 2008/633/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 (*Decizia privind accesul autorităților de aplicare a legii la VIS*), Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 (*Regulamentul VIS*) și Codul de vize.

¹¹ Bazele de date ale Interpol privind documentele de călătorie furate și pierdute (SLTD) și documentele de călătorie asociate unor notificări (TDAWN) conțin informații privind documente de călătorie asociate cu persoane care fac obiectul unei notificări a Interpol.

Odată funcțional, Portalul european de căutare va permite autorităților competente, inclusiv autorităților responsabile cu eliberarea vizelor, să efectueze o singură căutare și să obțină rezultate din toate sistemele la care au acces [inclusiv din EURODAC, EES și sistemul ECRIS-TCN (Sistemul de informații cu privire la cazierile judiciare – resortisanții țărilor terțe)], mai degrabă decât să efectueze căutări în fiecare sistem în parte. Portalul european de căutare va contribui la detectarea, în cadrul procesului de prelucrare a cererilor de viză, a riscurilor în materie de securitate și de migrație neregulamentară, permițându-le funcționarilor responsabili cu acordarea vizelor să efectueze verificări rapide și eficiente ale antecedentelor solicitanților de viză.

Propunerea privind interoperabilitatea urmărește, de asemenea, să faciliteze detectarea identităților multiple și să combată fraudă de identitate. Prin utilizarea acestei componente a interoperabilității, autoritatea responsabilă în domeniul vizelor care se ocupă de prelucrarea unei cereri va fi notificată în mod automat în cazul în care solicitantul este cunoscut cu identități diferite și va fi în măsură să ia măsurile adecvate.

4.2. Eliminarea deficitelor rămase în materie de informații în ceea ce privește frontierele și securitatea: includerea în VIS a vizelor de lungă ședere și a documentelor de ședere

Raportul final al Grupului de experți la nivel înalt¹² a identificat un deficit de informații la nivelul UE cu privire la documentele care permit resortisanților unei țări terțe să rămână pe teritoriul unui anumit stat membru al UE pentru o perioadă mai lungă de 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile¹³. În prezent, nu se colectează date cu privire la aceste documente și la posesorii acestora, iar datele nu pot fi verificate prin intermediul sistemelor informatice la scară largă ale UE în domeniul gestionării frontierelor și al securității (cu excepția SIS, într-o măsură limitată). Statele membre consideră că gestionarea actuală a acestor documente duce la deficiențe în ceea ce privește facilitarea trecerii frontierelor de către resortisanții țărilor terțe și libera circulație ulterioară a acestora în spațiul fără controale la frontierele interne. Statele membre au solicitat, prin urmare, Comisiei să evalueze dacă este necesar un registru central al UE care să conțină informații referitoare la vizele de lungă ședere și la vizele de ședere, precum și dacă acesta este fezabil și proporțional pentru a aborda deficitul existent în materie de informații în ceea ce privește aceste categorii de resortisanți ai țărilor terțe¹⁴.

În septembrie 2017 a fost finalizat un studiu privind fezabilitatea creării unui registru central al UE care să conțină informații privind vizele de lungă ședere și documentele de ședere. Concluziile studiului au indicat faptul că înființarea unui astfel de registru ca parte a VIS ar fi soluția cea mai practică în ceea ce privește securitatea informatică, ușurința punerii în aplicare și raportul cost-eficacitate.

---

¹² Grupul de experți la nivel înalt a fost instituit de Comisie în iunie 2017 ca organism consultativ menit să îmbunătățească arhitectura UE de gestionare a datelor pentru controlul și securitatea frontierelor. Raportul său final a fost adoptat la 11 mai 2017.

¹³ De exemplu, vizele de lungă ședere și documentele de ședere (care includ atât permisele de ședere, cât și permisele de ședere de membru al familiei unui cetățean al UE).

¹⁴ Foaia de parcurs pentru a consolida schimbul de informații și gestionarea informațiilor, inclusiv soluțiile de interoperabilitate, în domeniul justiției și afacerilor interne, aprobată de Consiliu la 9 iunie 2016.

4.3. Abordarea deficitelor rămase în materie de informații în cadrul prelucrării cererilor de viză de scurtă ședere: reducerea vârstei de prelevare a amprentelor digitale ale solicitanților și stocarea în VIS a unor copii ale documentelor de călătorie

Comisia evaluează, de asemenea, următoarele aspecte:

- posibilitatea reducerii vârstei de prelevare a amprentelor digitale în cazul copiilor care trebuie să dețină o viză și a stocării amprentelor digitale în VIS. Acest lucru ar asigura o mai bună protecție a copiilor și ar contribui la combaterea traficului și a migrației neregulate, acordând prioritate interesului superior al copilului;
- posibilitatea stocării în VIS, pe durata procedurii de acordare a vizei, a unor copii ale documentelor de călătorie prezentate de solicitanții de viză. Astfel ar putea fi efectuate verificări temeinice ale documentelor respective și ar crește eficacitatea procedurilor de returnare. Această măsură ar veni în sprijinul politicii UE în materie de returnare, dar s-ar baza pe VIS pentru punerea sa în aplicare.

5. CONSOLIDAREA COERENȚEI ÎNTRE POLITICA UE ÎN DOMENIUL VIZELOR ȘI ALTE POLITICI EUROPENE

Într-o lume globalizată, politica comună a UE în domeniul vizelor este o componentă din ce în ce mai importantă a relațiilor externe ale Uniunii Europene. Pentru multe țări partenere, obținerea sau menținerea regimului de călătorii fără viză în UE pentru cetățenii lor este o prioritate politică esențială în cadrul relațiilor lor cu Uniunea.

Ar trebui să se analizeze coerența dintre politica în domeniul vizelor și angajamentele asumate în alte domenii de politică, în special în domeniul acordurilor comerciale, precum și coerența dintre politica comună a vizelor și acordurile bilaterale de scutire de vize încheiate de statele membre cu anumite țări terțe.

Acordurile comerciale „de nouă generație” ale UE, care sunt în prezent în curs de negociere, includ, de regulă, sectorul serviciilor, pentru a le permite persoanelor fizice să investească și să presteze servicii pe teritoriul celeilalte părți. În ceea ce privește prezența temporară a acestor persoane pe teritoriul statelor membre, analiza preliminară efectuată de Comisie în cadrul verificării adecvării directivelor privind migrația legală confirmă faptul că anumite categorii de prestatori de servicii incluse în acordurile comerciale (de exemplu, prestatorii de servicii cărora li se permite șederea pe o perioadă de maximum 6 luni într-un interval de 12 luni) nu fac obiectul Codului de vize sau al legislației existente privind migrația legală. Comisia va analiza modalitățile de consolidare a sinergiilor dintre angajamentele asumate în cadrul acordurilor comerciale, pe de o parte, și politica UE în domeniul vizelor și politicile în materie de migrație legală în ceea ce privește aceste categorii de prestatori de servicii, pe de altă parte.

În plus, este necesară o analiză mai aprofundată a acordurilor bilaterale de scutire de vize încheiate de statele membre cu anumite țări terțe înainte de intrarea în vigoare, în 1999, a Tratatului de la Amsterdam, moment în care politica în domeniul vizelor a devenit o politică comună. Aceste acorduri bilaterale sunt încă în vigoare deoarece statele membre și țările terțe în cauză le consideră foarte importante, în principal din motive istorice și politice. Totuși, aceste acorduri bilaterale nu numai că nu își au locul într-o politică cu adevărat comună, dar nici nu sunt adecvate din punct de vedere structural, întrucât resortisanții țărilor terțe care fac

obiectul acestor acorduri ar putea să își prelungească șederea în spațiul fără controale la frontierele interne practic pe termen nelimitat¹⁵. Regulamentul privind EES prevede realizarea unei evaluări a acestor acorduri după 3 ani de la intrarea în funcțiune a sistemului de intrare/ieșire. În acest context, Comisia va lansa un proces de reflecție cu privire la forma și domeniul de aplicare ale unui viitor instrument al UE care ar urma să înlocuiască aceste acorduri, inclusiv prin studierea opțiunilor de autorizare, pentru resortisanții anumitor țări terțe selectate, a șederilor fără viză pe o perioadă mai mare de 90 de zile în spațiul fără frontiere interne.

Mecanismul de suspendare, care permite suspendarea temporară a scutirii de vize pentru resortisanții unei țări terțe care figurează pe lista din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 539/2001¹⁶, a fost revizuit recent. În paralel, dezvoltarea de noi sisteme de informații pentru gestionarea frontierelor și a migrației, cum ar fi EES și ETIAS, și interoperabilitatea între bazele de date relevante vor contribui, de asemenea, la reducerea migrației neregulamentare și a riscurilor la adresa securității. În acest context, Comisia consideră că orice viitoare propunere de transferare a unei țări terțe în anexa II trebuie să fie analizată, în special, prin prisma riscurilor în materie de migrație neregulamentară și a amenințărilor la adresa securității. Dacă este necesar, aceste propuneri trebuie să fie condiționate, de la caz la caz, de punerea în aplicare de către țările terțe în cauză a anumitor măsuri, cum ar fi eliberarea de pașapoarte biometrice sau încheierea unui acord de readmisie. Aceste măsuri ar fi identificate în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (CE) nr. 539/2001¹⁷.

6. TRECEREA LA UTILIZAREA VIZELOR DIGITALE¹⁸

Comisia intenționează să lanseze o dezbatere care va pregăti calea pentru o reflecție prin care să se răspundă la întrebarea dacă aceasta ar trebui să evolueze către vize digitale.

În ciuda progreselor tehnologice majore realizate de la adoptarea Codului de vize, cererile de viză sunt încă în mare parte prelucrate pe baza unor proceduri anterioare revoluției digitale. Deși actualul proces de prelucrare a cererilor de viză este deja parțial electronic, întrucât cererile și deciziile sunt înregistrate în VIS, două măsuri importante rămân pe suport de hârtie, și anume depunerea cererii de viză pe baza documentelor justificative solicitate și emiterea propriu-zisă a autocolantului de viză. Cele două etape în care candidații sunt implicați în modul cel mai direct (întrucât trebuie să se prezinte personal la consulat/prestatorul extern de servicii) sunt: (i) depunerea cererii, iar, pentru solicitanții care depun o cerere pentru prima dată, prelevarea amprentelor digitale și (ii) recuperarea documentului de călătorie la sfârșitul procesului. Mai multe țări (printre care SUA, Australia și Turcia) au început deja să ia măsuri în direcția trecerii la programele de vize electronice, iar unele state membre au lansat, de asemenea, proceduri (parțial) electronice de acordare a vizelor.

---

¹⁵ De exemplu, în prezent există cel puțin o țară terță care are 16 acorduri bilaterale de scutire de vize cu țări din spațiul Schengen; aceste acorduri le permit resortisanților țării respective, cel puțin în teorie, să rămână legal în spațiul fără controale la frontierele interne pe o perioadă de maximum 51 de luni (16x3 + 1x3).

¹⁶ Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonați de această obligație, JO L 81, 21.3.2001, p. 1.

¹⁷ Astăzi Comisia adoptă, de asemenea, o propunere de codificare a regulamentului respectiv. Obiectivul codificării propuse este de a îmbunătăți accesibilitatea și transparența acestei legislații, fără a-i schimba normele de fond, în conformitate cu practica standard de codificare.

¹⁸ În prezentul document, termenul „vize digitale” include atât vizele digitale, cât și cererile de viză online.

În a doua jumătate a anului 2017, au început, în cadrul Consiliului, discuțiile cu statele membre privind digitalizarea procesului de acordare a vizelor, în vederea consolidării și a facilitării în continuare a practicilor actuale de prelucrare a cererilor de viză¹⁹. Discuțiile s-au axat pe două posibilități concrete: (i) înlocuirea autocolantului de viză fizic cu o „viză digitală”; (ii) înlocuirea actualei cereri pe suport de hârtie cu procedura de depunere a cererii online.

Majoritatea statelor membre sunt interesate să utilizeze vize digitale. Printre potențialele avantaje pe care acestea le-au menționat se numără costurile mai mici pentru consulate și un proces de depunere a cererilor mai rapid, mai eficient și adaptat clienților. Statele membre au înțeles, însă, că multe aspecte ar necesita efectuarea unei evaluări și a unor studii aprofundate și că ar trebui să se acorde prioritate dezvoltării și punerii în aplicare a EES și ETIAS, precum și elaborării și aplicării propunerilor privind interoperabilitatea.

Comisia consideră, de asemenea, că vizele digitale reprezintă calea de urmat, pe termen mai lung, motiv pentru care va lansa, până la sfârșitul anului 2018, studii de fezabilitate în acest sens. Din motivele expuse mai sus, Comisia este de părere că este necesar să se lanseze o dezbatere cu părțile interesate cu privire la modul în care pot fi valorificate progresele tehnologice în scopul armonizării și al simplificării procesului de prelucrare a cererilor de viză în beneficiul solicitanților și al consulatelor. Această dezbatere va implica evaluarea opțiunilor și promovarea unor proiecte-pilot, ceea ce ar pregăti terenul pentru noi propuneri. În acest context, rezultatele proiectelor-pilot pe care unele state membre le pun deja în aplicare pot contribui la dezbateră politică.

În plus, unele state membre au început deja să transfere procesul de luare a deciziilor privind cererile de viză de la consulate la autorităților centrale. Ar trebui, prin urmare, să fie lansată o dezbatere cu privire la întrebarea dacă, și în ce condiții, ar putea fi garantate, în astfel de cazuri, integritatea și securitatea procesului de prelucrare a cererilor de viză. O astfel de dezbatere va trebui să aibă în vedere, pe de o parte, importanța cunoașterii circumstanțelor locale în cadrul evaluării riscurilor în materie de migrație care însoțește fiecare decizie privind cererea de viză și, pe de altă parte, avantajele unei abordări centralizate din punctul de vedere al eficacității și al transparenței.

7. CONCLUZII

Politica comună a UE în domeniul vizelor este un element esențial pentru asigurarea securității și a bunei funcționări a spațiului fără controale la frontierele interne. Aceasta a facilitat călătoriile în scopuri legitime în UE și a contribuit în mod semnificativ la garantarea armonizării practicilor statelor membre în materie de eliberare a vizelor. În plus, politica în domeniul vizelor a evoluat de la o politică internă la un instrument de relații externe din ce în ce mai important pentru UE.

În pofida acestui bilanț solid, cadrul juridic care stă la baza politicii în domeniul vizelor trebuie să fie adaptat la provocările actuale, în special la riscurile tot mai mari în materie de migrație neregulamentară și securitate. În acest scop, Comisia propune astăzi o serie de modificări ale Codului de vize și invită Parlamentul și Consiliul să le adopte rapid. Propunerile de modificare a cadrului juridic vor fi prezentate mai târziu, în cursul primăverii.

În paralel, Comisia, împreună cu Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, va acționa în direcția asigurării coerenței dintre politica europeană în

---

¹⁹ Pentru detalii privind raportul de sinteză, a se vedea punctul I/A al notei 14616/17 din 23.11.2017.

domeniul vizelor și relațiile externe ale UE, inclusiv a coerenței politicii în domeniul vizelor cu alte domenii de politică, pentru a servi mai bine interesele UE.

Privind către viitor, Comisia va iniția discuții cu Parlamentul European, cu statele membre și cu alte părți interesate cu privire la continuarea digitalizării procesului de prelucrare a cererilor de viză. Studiile care urmează să fie lansate la sfârșitul anului 2018 vor contribui, de asemenea, la discuțiile care vor avea loc. Necesitatea asigurării unor resurse financiare suficiente va fi un element important de care trebuie să se țină seama în cadrul financiar multianual de după 2020.